

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी
એમ. એ. પાર્ટ – ૨
સંસ્કૃત
પરિશિષ્ટ – બ –

નોંધ : આ અભ્યાસક્રમ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૦૩ – ૨૦૦૪ થી અમલમાં રહેશે.

પ્રશ્ન : ૫
સાહિત્યશાસ્ત્ર તથા સૌંદર્યશાસ્ત્ર

Unit - I -	પ્રમુખ ગ્રંથ, ચિંતક, પ્રમુખ સિદ્ધાંતો	૧૪
Unit - II -	ભરત – નાટ્યશાસ્ત્ર. અ. ૧	૧૪
Unit - III -	વામન – કાવ્યાલંકા રસૂત્રવૃત્તિ : પ્રથમ અધિકરણ અ. ૧.	૧૪
Unit - IV -	દંડી – કાવ્યાદર્શ – પ્રથમ અધ્યાય	૧૪
Unit - V -	ભામહ – કાવ્યાલંકાર – અ. ૧	૧૪

Books Recommended

- (૧) ‘ Sanskrit Poetics ‘ Cultural Heritage of India, Vol. 5, by Gaurinath Sastri.1978
- (૨) નાટ્યશાસ્ત્ર ઓફ ભરતમુનિ – by N. P. Unni. 1998
- (૩) Indian Literary Theroies – by Krishnamurthy. Delhi. 1935.
- (૪) ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રકી ભુમિકા – by નરેન્દ્ર Delhi 1963.
- (૫) ભારતીય સૌંદર્યશાસ્ત્રકી ભુમિકા – by નરેન્દ્ર Delhi 1978.
- (૬) સ્વતંત્રકલાશાસ્ત્ર – (Vol. I & II) K.C. Pandey. Varanasi 1978.
- (૭) Western and Indian Poetics : Comparative Study – by S. Dhaygude. BORI. 1981.
- (૮) કાવ્યાલંકા રસૂત્રવૃત્તિ – (Eng.) Ganganath Jha. New Delhi.

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी

ओम. ओ. पार्ट – २

संस्कृत

प्रश्नपत्र : ५

वैदिक भाषा तथा साहित्य

Unit - I - ऋग्वेद मं. ७ सू. १ थी ८, १८	१५	
Unit - II - ऋग्वेद मं. ७ सू. ३३, ३५, ५०, ५४, ५५.	१५	
Unit - III - अथर्ववेद :-	१५	
(१) अंपालेषजय १-४	(२) शत्रुनिवारण १-२०	(३) राष्ट्रसंवर्धन १-२८
(४) शालानिर्माणम् ३-४	(५) वनस्पति ३-१८	(६) सर्पविषनाशनम् ५-१३
(७) दीधार्युप्राप्ति ६-४१	(८) सामनस्यम् ६-७४	(९) राजानुं कर्तव्य ७-८४, ८५, ८६.
(१०) शत्रुदहनः ७-७०		
Unit - IV - सामवेद :-		
अ. २१. पडेलो षंड ऋ. १ थी २७ (ईन्द्रस्तुती)	१०	
Unit - V - ब्राह्मण - उपनिषदः	१५	
(१) तांडय ब्राह्मण - शूनः शेष आभ्यान		
(२) मुंडकोपनिषद्	१५	

Books Recommended

- (१) Rgveda – H. D. Velankar. (Eng.)
- (२) वैदिक देवताशास्त्र – रविकान्त
- (३) वसिष्ठ ऋषिनुं दर्शन – (त्रु. मं. ७) डो. ओ. डी. शास्त्री
- (४) Thirteen Principle Upanisads – S. Radhakrishana
- (५) ऋग्वेद भाष्यभूमिका – जगन्नाथ पाठक : वाराणसी १९६० (डीन्डी)
- (६) Upanisads - Nikhilanand
- (७) Vedic Selections – P. Peterson
- (८) Vedic Selections – A. Macdonell.
- (९) Hymns of the Atharvaveda – M. Bloomfield. MLBD Delhi. 1964.
- (१०) वैदिक साहित्य और संस्कृति – बलदेव उपाध्याय, वाराणसी, १९८०

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी

એમ. એ. પાર્ટ – ૨

સંસ્કૃત

પ્રશ્નપત્ર : ૭

શાસ્ત્રો :—

અલંકાર શાસ્ત્ર

Unit - I - ભરત – નાટ્યશાસ્ત્ર અ. ૨ અને ૩	૧૪
Unit - II - ભરત – નાટ્યશાસ્ત્ર. અ. ૬. રસસૂત્ર ટીકા અભિનવ ભારતી	૧૪
Unit - III - ધનંજય – દશરુપક. પ્રકાશ. ૧.	૧૪
Unit - IV - ધનંજય – દશરુપક. પ્રકાશ ૨ અને ૩.	૧૪
Unit - V - અન્ય પરંપરા, પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર	૧૪
(૧) કોલરિઝનો કલ્પના સિદ્ધાંત અને લાલિત કલ્પના	
(૨) મેથ્યુ આર્નોલ્ડ – આલોચનાનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર્ય	
(૩) ટી. એસ. ઈલિયર – પરંપરાનો પરિકલ્પના અને વૈયક્તિક પ્રજ્ઞા.	
(૪) સિદ્ધાંત અને વાદ : અભિજાત્યવાદ, સ્વચ્છંદતાવાદ, અભિવ્યંજનાવાદ, માકર્સવાદ, મનોવિશ્લેષણવાદ તથા આસ્તિત્વવાદ.	

Books Recommended

- (૧) Types of Sanskrit Drama – D. R. Mankad.
- (૨) Sanskrit Drama – A. B. Keith.
- (૩) નાટ્યશાસ્ત્ર, ભરતમુનિ – Eng. Tr. By N. P. Unni. 1998.
- (૪) ના. શા. અભિનવભારતી Vol. I. by મધુસુદન, વારાણસી. ૧૯૭૧.
- (૫) Western & Indian Poetics : A Comparative Study, by S. Dhaygude, Pune 1981.
- (૬) અભિનવનો રસવિચાર – નગીનદાસ પારેખ
- (૭) રસસિદ્ધાંત – ડો. નગેન્દ્ર
- (૮) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્રકી પરંપરા – ડો. નગેન્દ્ર
- (૯) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ્ત્ર – ડો. ભગીરથ મિશ્ર
- (૧૦) સાહિત્યકે પ્રમુખ પક્ષ – ડો. રામમૂર્તિ ત્રિપાઠી
- (૧૧) માકર્સવાદી, સમાજશાસ્ત્રીય ઓર ઐતિહાસિક આલોચના – ડો. શશિભુષણ પાંડેય
- (૧૨) ઉત્તર આધુનિકતા – સુધીશ પંચૌરી
- (૧૩) શાસ્ત્રવાદી ઓર સ્વચ્છંદતાવાદી સાહિત્યાદર્શ ઓર સમીક્ષકો – પ્રણામી – પી. વાસવદત્તા.

વેદાંતશાસ્ત્ર

Unit - I - બ્રહ્મસૂત્ર ઉપર શ્રીભાષ્ય - ૧-૧-૧. (રામાનુજાચાર્ય)	૧૫
Unit - II - વલ્લભાચાર્ય - અણુભાષ્ય ૧ અ ૧ થી ૪ પાદ	૧૫
Unit - III - વલ્લભાચાર્ય - અણુભાષ્ય ૨-૩, ૩-૧ અને ૨	૧૫
Unit - IV - દાર્શનિક વિશ્લેષણ - (સુધ્ધાદૈત અને વિશિષ્ટાદૈતનું)	૧૫
Unit - V - જીવન અને અધ્વૈત વેદાંત	૧૦

Books Recommended

- (૧) History of Indian Philosophy – Dasgupta.
- (૨) Philosophy of Ramanuja – K. D. Bhardvaja.
- (૩) Religion & Philosophy of Vallabhacharya – J. G. Shah
- (૪) The Vedantsutra with the Shubhasya of Ramanuj – Tr. By M. Rangacharya & M. B. V. Iyengar – 1965
- (૫) A History of early Vedanta Philosophy by S. Mayeda. Delhi 1983
- (૬) Vedanta – V. S. Bhate.

ધર્મશાસ્ત્ર

Unit - I - ધર્મશાસ્ત્રની વિચારવિદ્યાઓ અને એનો વિકાસ	૧૪
Unit - II - વ્યવહારમૂખ (નિલકંઠ) - દાયભાગ	૧૪
Unit - III - વ્યવહારમૂખ - દાયભાગ પૂર્વેનો ભાગ	૧૪
Unit - IV - વીરમિત્રોદય - વ્યવહારપ્રકાર માંથી જીમૂતવાહનમત નિરસન સુધીનો ભાગ.	૧૪
Unit - V - મનુસ્મૃતિ, અધ્યાય - ૯	૧૪

Books Recommended

- (૧) Hindu Law & Customs – Joli
- (૨) History of Dharmshastra – P. V. Kane
- (૩) Hindu Law in its Sources – Ganganath Jha.
- (૪) Hindu Polity – K. P. Jayaswal.
- (૫) Corporate Life in Ancient India – R. C. Majumdar.
- (૬) Sources of India Tradition – Ed. W. M. Theodore de Bary.
- (૭) હિન્દુ સંસ્કૃતિ - રાધાકુમુદ મુખર્જી

ઈતિહાસ તથા પુરાણ

Unit - I - મત્સ્યપુરાણ – અ. ૧ થી ૨૫ (કુરુવંશ વર્ણન સુધી)	૧૪
Unit - II - મત્સ્યપુરાણ – અ. ૨૬ થી ૫૦ (કુરુવંશ વર્ણન સુધી)	૧૪
Unit - III - મહાભારત – નલોપાખ્યાન	૧૪
Unit - IV - પુરાણોમાં આખ્યાન પુરાકથાઓ તથા ઐતિહાસિક મહત્વ.	૧૪
Unit - V - ભારતીય સાહિત્ય પર રામાયણ અને મહાભારતનો પ્રભાવ.	૧૪

Books Recommended

- (૧) Ancient Indian Historical Tradition – Partiger
- (૨) પુરાણવિમર્શ – બલદેવ ઉપાધ્યાય
- (૩) પુરાણવિવેચન – દુર્ગાશંકર શાસ્ત્રી
- (૪) Cultural History of the Matsya – S. G. Kantawala
- (૫) Matsya Purana – A Study – Vasudeva Sarana Agrawal
- (૬) નલોપાખ્યાનમ્ – અનુ. જગદમ્બા પ્રસાદ સિન્હા.
- (૭) નલોપાખ્યાનમ્ – ચૌખમ્બા, વારાણસી.
- (૮) Secondary Tales From Two Great Epic – R. Nanavati, L. D. Institute of Indology – Ahmedabad – 1982
- (૯) Legends in the Mahabharata – S. A. Dange – MLBD. Delhi 1969.
- (૧૦) ઈતિહાસ – પુરાણકા અનુશાલિન – રામશંકર ભટ્ટાચાર્ય, વારાણસી ૧૯૬૩

वीर नर्मद दक्षिण गुजरात युनिवर्सिटी

એમ. એ. પાર્ટ – ૨

સંસ્કૃત

પ્રશ્નપત્ર : ૮

ભારતીય પાઠ સમીક્ષા અને આધુનિક કૃતિ

- Unit - I - પાઠ્ય સમીક્ષાનાં મૂળ તત્વો અને પાઠોનાં પ્રકારો, તથા પ્રાચીન ભારતીય લેખન સામગ્રી. ૧૪
- Unit - II - સમીક્ષાત્મક સંસ્કરણની સમસ્યા અને સંચારિત પાઠ્યગ્રંથમાં પ્રવેશતી અશુદ્ધિઓનાં કારણો. ૧૪
- Unit - III - સંશોધન અને પાઠ્યસમીક્ષાનાં અધિનિયમો તથા પાઠ્યસંપાદન અંગે વ્યવહાર સૂચનો. ૧૪
- Unit - IV - કેટલીક મહત્વપૂર્ણ હસ્તપત્રો અને સમીક્ષાત્મક સંપાદનો તથા ભારત અને અન્ય દેશોમાં ભાષાઓની હસ્તપત્રોની ગ્રંથસુચિ બનાવવાનાં કાર્યનો ઇતિહાસ તથા વિકાસનો સંક્ષિપ્ત પરિચય. (ઈ.સ. ૧૮૦૦ થી ૧૯૪૧)
- Unit - V - આધુનિક કૃતિ :-
શંકરવિજયમ્ જનક દવે (નાટક)

Books Recommended

- (૧) ભારતીય પાઠ મીમાંસા – કે. એચ. ત્રિવેદી
- (૨) India Textual Criticism – S. M. Katre.
- (૩) સંસ્કૃત પાંડુલિપિઓ અને સમીક્ષિત પાઠ સંપાદન વિજ્ઞાન – ડો. વસંત ભટ્ટ